

Кесиптик кошундун төрайым:

Мектеп директору:

 Матиева Г.

 Т.Т.Мамырова.

«15» 10 2021-жыл

«15» 10 2021-жыл

Эмгекти коргоо жана ,өрт техникалык коопсуздуктарга багытталган иш чаралар

№	Аткарылуучу иштер	Аткарылуучу мөөнөтү	жооптуу
1	Эмгекти коргоо жана техникалык коопсуздук эрежелерин жамааттык келишимдерде, макулдашууларда атайын бөлүм катары кароо	Жыл башы	Мектеп админ., кесиптик кошуун
2	Эмгектик гигиенаны сактоо, кызматкерлер тарабынан сакталышын көзөмөлдөө	Ар дайым	Мектеп админ., кесиптик кошуун
3	Иш бөлмөлөрүндө жарык берүү режимин талапка ылайык берүүнү көзөмөлдөө	Ар дайым	Мектеп админ., кесиптик кошуун, мектеп электриги, чарба башчы
4	Биринчи медициналык жардам берүү үчүн дары-дармектердин жетиштүүлүгү, сактоо мөөнөтүн көзөмөлгө, алуу	Ар дайым	Мектеп админ., кесиптик кошуун, кабинет жетекчилигиндеги мугалим
5	өрт коопсуздугун алдын алуу боюнча иштер: нускоолорду өтүү, тажрыйбалык машыгуулар, тийиштүү шаймандар менен жабдуу, эскирген электр жабдууларын жаңылоо	Ар дайым	Мектеп админ., кесиптик кошуун, мектеп электриги, чарба башчы
6	Иш жайында электр коопсуздугун сактоо	Ар дайым	Мектеп админ., кесиптик кошуун

**ЖАЛПЫ БИЛИМ БЕРҮҮЧҮ МЕКТЕПТЕРДЕ
ЭМГЕКТИ КОРГОО ЖАНА ТЕХНИКАЛЫК
КООПСУЗДУКТАРДЫ САКТОО БОЮНЧА УСУЛДУК**

**Жалпы билим берүүчү мектептерде эмгекти коргоо жана
техникалык коопсуздуктарды сактоо боюнча усулдук**

Сунуштама (рекомендация)

Эмгекти коргоо боюнча иш берүүчүнүн негизги милдеттери жана эмгекти коргоодо кесип уюмдары менен түүзүлүүчү келишимдер:

Кыргыз республикасынын Эмгек кодексинин 6-бөлүмүндөгү эмгекти коргоо жана социалдык өнөктөштүк боюнча КРнын 2003-жылдын 25-июлундагы №154 мыйзамынын негизинде жана 2003-жылдын 1-августундагы “Эмгекти коргоо боюнча” КРнын №167 мыйзамдарынын негизинде, билим берүү тармактарынын жетекчилерине (директор, окуу бөлүмүнүн башчыларына) төмөнкү милдеттер жүктөлөт:

1. Окуу тармагынын жүрүшүндө эмгекти уюштуруу жана эмгекти коргоо боюнча санитардык-гигиеналык нормаларын жана стандарттарын сактоону камсыз кылуу.
2. Жумушчу орундарын тиешелүү техникалык жабдуулар, эмгекти коргоо боюнча укуктук нормативдик актылар менен камсыз болушу.
3. Жаңы имараттарды, курулуштарды, лабораторияларды, мастерскойлорду, котельный, кочегарларды ж.б. пайдаланууга уруксат берүүчү уюмдардын комиссияларынын (билим берүү органы, санэпидемстанция, мамлекеттик өрт коопсуздугун, мам. Техникалык тескөөчүсү) чечимдерин камсыз кылынышы.
4. Бөөдө (кокусунан) болуучу өндүрүштүк кырсыктарды КРнын өкмөтү белгилеген тартипте иликтөө (расследование) жүргүзүүнүн жетектелиниши.
5. Иш берүүчү кызматкерлерге алардын кызматтык милдеттерин аткаруу менен байланышкан жана иш берүүчүнүн аймагында да, анын чегинен сырткарыда, ошондой эле кызматкердин иштегени келе жатканда же жумуштан кетип бара жатканда иш берүүчү тарабынан берилген транспортто майып болуу, кесиптик ооруга чалдыгуу же ден-соолугуна келтирилген башка зыян (эмгектик мертинү) үчүн жоопкерчилик тартаары эскерилет.
6. Кызматкерлерди кезексиз медициналык текшерүүдөн (көрүнүүдөн) өткөрүү.
7. өрт өчүрүүчү аспаптарды жана химиялык кислоталарды сактоочу кампалардын коопсуздугун уюштуруу.

8. Жумуш орундарын эмгекти коргоонун шарттары боюнча аттестациялоону өткөрүү.

9. Кызматкерлерди өндүрүштөгү бөөдө кырсыктардан жана кесиптик ооруга чалдыгуудан милдеттүү социалдык камсыздандыруу.

10. Жаңы окуу жылынын башында кабинет башчылары, өндүрүштүк окууда иштегендер, лаборанттар ж.б. менен киришүү нускалоосун еткеру.

11. Техникалык коопсуздукту сактоо боюнча окуучулар уучуун эсеп-кысап катто

12. Эмгек шарты зыяндуу жана оор жумуштарда иштеген кызматкерлерге мыйзамда каралган учурларда женилдиктерди жана компенсацияларды берүү С'Мамлекеттик пенсиялык социалдык камсыздандыруу жөнүндө" КРнын Мыйзамында каралган №2-тизмесиндеги курагы боюнча пенсия жана пенсиялардын туурлоруу, кыскартылган жумуш куунуу, жогорулатылган өлчөмдө акы төлөө, кошумча өргү, суут жана ага тете, тамак аш азыктары жана башкалар).

13. Билим берүү бөлүмдөрү менен жергиликтүү кесиптик бирлигинин ортолорунда эмгекти коргоо боюнча келишимдер жылына төмөнкү тиркеме боюнча түзүлүүсү зарыл:

14. Окуу системасында Эмгекти коргоо боюнча талкуу-отчеттору педагогикалык кеңешмеде угулат.

15. Эмгек мыйзамдарына ылайык эмгекти коргоо боюнча семинарларды уюштурат.

Жумуш орундарын эмгекти коргоонун шарттары жана техникалык коопсуздукту сактоо боюнча инструктаж

1. Жумуш орундарында эмгекти коргоонун шарттарын жана техникалык коопсуздуктун нормаларын сактоо боюнча төмөнкү кесиптегилер эсептелет:

электриктер;

сантехниктер;

окуу корпусстарын ремонттоочулар;

техничкалар;

химия, физика кабинет башчылары, лаборанттар;

компьютер менен иштөөчүлөр;

окуу-өндүрүштүк мастерскойлордо иштөөчүлөр;

аскердик-башталгыч предметин берүүчү мугалим;

дене-тарбия сабагынын мугалимдери ж.о.э. жалпы педагогдор менен окуучулар;

ашканада иштегендер;

Эскертүү: жумуш оруну – кызматкерлер жумушка келип турууга же келүүгө тийиш болгон жана иш берүүчүнүн түздөн-түз же кыйыр көзөмөлүндө болгон жер.

1. Жумуш орундарын аттестациялоодо төмөнкү шарттар берилет:

- Иштегендер үчүн өндүрүшкө (окууга) зыяндуу же кооптуу таасир этиши болтурбоого же азайтууга, ошондой эле булгануудан коргоого арналган каражаттар менен камсыз болушу.
- Кызматкерлерди (мугалимдерди) өндүрүштүн же кооптуу факторлору таасир этишин болтурбоого же азайтууга, ошондой эле булгануудан коргоого арналган каражаттар менен камсыз болушу.
- Жаңы имараттар, курулуштар, лабораториялар, мастерскойлор тиешелүү уюмдардын комиссиясынын (санэпидстанция, мамлекеттик өрт коопсуздугун сактоочу, мамлекеттик техникалык инспекциясы) уруксаатынын негизинде болуусу.
- Кызматкерлерге санитардык-гигиеналык жана техникалык коопсуздукту сактоого ылайык атайын кийимдердин камсыз болуусу.
- Химия-физика кабинеттеринин аянттары 66 м. кв., лабораториялары 15 м. кв.
 - кем болбоосу.
 - техникалык коопсуздукту сактоочу нускаманын болушу.
 - кабинеттердин жана лабораториялардын жарык жана жылуу болушу.
 - химия кабинеттеринде суу түтүгү аркылуу муздак жана жылуу суунун болушу

1.

- Кабинеттерде техникалык коопсуздук ченемдеринин сакталышы боюнча каттоочу журналдардын болушу.
- Химия, физика кабинеттерде апчечкалардын болушу.

Химиялык кабинеттердеги (лаборатория) апчечкалардагы
медикаменттердин тизмеси:

- туурасы 5 см болгон бинт;
- пахта (вата);
- медициналык кайчы;

- күйүккө колдонулуучу мазь;
- 3-5%түү (спирттелген) йод настойкасы;
- 2% бор кислотасынын раствору;
- нашатырдык спирт;
- бор вазелини;
- калий тузу.

Аптечка медициналык пункттун көзөмөлүндө болот.

1.

○ Физика кабинетиндеги (лаборатория) аптечкадагы
медикаменттердин тизмеси:

- бинт (3 даана);
- пахта (2 пакет);
- жгут (1 даана);
- 1 флакон йод настойкасы;
- Нашатырдык спирт;
- 2-4%түү бор кислотасы;
- валидол 1 тубик;
- водород перекиси

II. Жалпы билим берүүчү мектептердин кабинеттериндеги техникалык коопсуздук эрежелердин сакталышы боюнча нускама-эрежелердин үлгүсү

Информатика кабинетиндеги техникалык коопсуздук эрежелеринин сакталышы боюнча нускама

1. Жалпы жобо:

1.1. Берилген нускаманын сакталышы информатика сабагынан берген мугалимдер менен окуучулар үчүн милдеттүү;

1.2. Компьютерди үйрөнүүчүлөрдүн милдеттери:

- компьютердик техникага аяр мамиле кылуу;
- мугалимдин уруксатсыз компьютерди ордунан жылдырбоо;

1.3. Дисплейдин экранынын жарык менен камсыз болушу керек, мында аны күн нурунун түз түшүшүнөн сактоо зарыл;

1.4. Кабинеттин айнеги ачык түрдөгү штора менен тагылуусу.

2. Окуунун башталышында, жүрүшүндө жана бүтүшүндөгү коопсуздуктун сакталышы

2.1. Окуунун башталышындагы окуучулардын милдеттери:

- кабинетке мугалимдердин уруксаты менен кирүү, аппаратурага сүйкөнбөө;

- олтуруучу орун даярдоо;

- мугалимдин уруксатысыз аппаратураны күйгүзбөө (не включать);

- көзү начар көрсө очки тагынуу;

- электр точкасына туташтырууда аяр болуу.

2.2. Сабактын жүрүшүндөгү окуучулардын милдеттери:

- ПЭВМден 50-70 см аралыкта олтургучка түз олтуруу;

- Бир сабакта ПЭВМ менен 20-25 минутадан ашык олтурбоо;

- Ар бир 15 минутада көзгө гимнастика жасоо;

- Техника менен иштөөдө ар бир мүчүлүштөр боюнча мугалимге билдирүү.

2.3. Сабактын жүрүшүндө окуучуларга тыюу салынат:

- нымдалган кол жана кийим менен иштөөгө;

- мугалимдин көрсөтмөсүнөн сырткары иш аткарбоо;

- өз алдынча экранды которбоо;

- өз алдынча техниканы оңдоого.

2.4. Сабактын аткарылышындагы окуучунун милдеттери:

- аппаратураны булагынан ажыратуу;

- иштөө орундарын иретке келтирип, мугалимдин уруксатысыз чыгып кетпөө.

3. Авариялык ситуация пайда болгондогу талаптар:

3.1. Эгерде кандайдыр бир башка жыт чыкса, аппаратураны өчүрүп, мугалимге кайрылуу керек;

3.2. Аппаратура көрсөтпөй жатса, тезинен мугалимге кайрылуу;

3.3. Кокусунан өрт коркунучу туулса, мугалимдин көз алдындагы кабинеттен чыгуу;

3.4. Кокусунан жеңил мертинүүгө чалдыкса, мугалимге жардамга кайрылуу.

Физика кабинетинде техникалык коопсуздук эрежелери

1. Мугалимдин көрсөтмөсүн так аткаруу;
2. Жумуш орундарын мугалимдин уруксатысыз таштап кетпөө;
3. Материалдарды, приборлорду, куралдарды иш столуна мугалимдин көрсөтмөсү менен ирээттүү коюу;
4. Ишке киришүүдөн мурда анын маанисин, аткаруу иретин терең окуп үйрөнүү;
5. Электр чынжырын чогултууда же андагы приборлорду алмаштырууда, оңдоого чынжырды ток булагынан ажыратуу;
6. Тапшырмага керек болбогон приборлорго тийбөө;
7. Мугалимдин уруксатысыз ток булагына туташтырбоо;
8. Өткөргүчтөрдүн толук изоляцияланганына көңүл буруу. Электр чынжырын чогултууда өткөргүчтөрдүн клеммаларын пайдалануу;
9. Байкоодо жана изилдөөдө, электр чынжыры менен иштөөдө өтө тыкан болуу;
10. Конденсаторго электр чынжырын ажыратканда да тийбөө керек, разряддоо керек;
11. Электр приборлорунда чыңалуу байкалса, дароо мугалимге кабарлоо;
12. Ишти аткарып бүткөндөн кийин, ток булагынан ажыратып, анан электр чынжырын жыйноо.

Химия кабинетинде техникалык коопсуздук эрежелери

1. Химиялык заттарды кол менен кармоого, даамын татууга болбойт;
2. Заттарда кандайдыр бир жыт чыкканы байкалса, аны бетке жакын кармап жыттоого болбойт. Себеби дем алуу органын дүүлүктүрүшү мүмкүн;
3. Мугалимдин уруксатысыз белгисиз элементтерди кармабоо керек;
4. Тажрыйба жүргүзүүдө химиялык заттан аз дозасын пайдалануу;
5. Айрыкча щелочтуу кислоталар менен иштөөдө сак болуу;
6. Эгер кокусунан кийимге, колго кислота же щелоч тийсе тезинен суу менен жууп салуу;
7. Ар дайым таза лабораториялык идиш колдонуу;
8. Заттардын калдыгын кайра таза зат салынган идишке кошпоо;
9. Газ жылыткыч, спиртовка жана электр жылыткыч менен иштөөдө төмөнкү эрежелерди сактоо керек:
 - газ жылыткыч менен иштөөдө биринчи ширеңкени күйгүзүп, андан соң газды акырын ачуу керек;

- күйүп турган спиртовка менен экинчи спиртовканы күйгүзүүгө болбойт. Себеби спирт төгүлүп кетип чоң жалын пайда болушу ыктымал;
- күйүп турган спиртовканы капкагы менен жаап гана өчүрүү керек;
- иш убактысы бүткөндө газ кранын жабууну унутпоо.

Өрт коопсуздугун сактоо боюнча иш чаралар

Өрт коопсуздугун сактоо боюнча нускамалар - мугалимдер бөлмөсүндө, мастерскойлордо жана физика, химия, информатика, эмгек кабинеттеринде болот. Ошондой эле дене-тарбия спорттук залда, актовый залда ж.б. жерде илүүсү керек.

Өрт коопсуздугун сактоо боюнча директордун буйругу менен жооптуу адамдары бекитишет. Өрт коопсуздугу боюнча жооптуу адам кокусунан өрт коркунучу пайда болгондо мугалимдерди, окуучуларды кандай эвакуациялоо боюнча жылына 3-4 жолу окуу-нускамасын өтүү кажет.

Жылына 2-3 жолу директордун кеңешмесинде өрт коопсуздугун сактоо иш чараларынын аткарылышы каралат.

Кокусунан өрт коркунучу пайда болгондогу эстеткичтин үлгүсү:

1. Тезинен 101 телефон номерине өзүнүн фамилиясын, адресин айтып кабарлоо;
2. Мектеп жетекчилерине билдирүү;
3. Мугалимдерди, окуучуларды алып чыгуу эвакуациясын жүргүзүү;
4. Өрт өчүрүүчү куралдарды пайдалануу.

Кызматкерлерди кокусунан болгон эмгектик мертинүүлөргө чалдыгуудан сактайлы

Кыргыздарда "Биринчи байлык ден соолук" деп коет эмеспи. Чындыгында эле мамлекеттин түптүүлүгү, байлыгы да адамдардын ден соолугуна байланыштуу. Мына ушул көз караштан алганда кызматкерлердин эмгегин коргоо да ден соолукту сактоого байланышкан. Мында эмгектин корголушун камсыз кылуу боюнча иш берүүчүнүн милдеттери чоң роль ойнойт. Эгер иш берүүчүлөр Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 211-статьясынын негизинде эмгекти коргоо боюнча өз милдеттерин дайыма так аткарышса, кокусунан болуучу бөөдө кырсыктарды алдын алууга болот. Бул статьяда жыйырма пункттан турган милдеттер так көрсөтүлгөн. Алсак, 6-пунктта: кызматкерлерди эмгекти коргоонун талаптарына окутуу, үйрөтүү жана билимдерин текшерүү, эмгекти коргоонун талаптарына окутуудан, үйрөтүүдөн жана билимин текшерүүдөн өтпөгөн адамдардын иштөөсүнө жол бербөө; 7-пунктта: жумуш орундарын эмгекти коргоонун шарттары боюнча аттестациялоо өткөрүү ж.б. ачык жана так жазылып турат.

Биздин билим жана илим кызматкерлер профсоюзунун Борбордук комитетинин эмгекти коргоо жана техникалык коопсуздукту сактоо бөлүмү Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин эмгекти коргоо боюнча VI бөлүмүн, Кыргыз Республикасынын 2003-жылдын 27-августундагы №167 "Эмгекти коргоо жөнүндө" мыйзамын жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2001-жылдын 27-февралынын №64 токтому менен бекитилген "Өндүрүштүк бөөдө кырсыктарды иликтөө жана эсепке алуу жөнүндө" жобону жетекчиликке алып иш алып барууда. Областтык, райондук, шаардык комитеттерибизде жеринде текшерүүлөрдү жүргүзүү менен бирге окуу-семинарларды уюштуруп турабыз. Кокусунан болуучу эмгектик мертинүүлөргө чалдыгуусундагы иликтөөнү жетекчиликке алып жатабыз. Алсак, жеринде текшерүүлөрдүн натыйжасында 2007-жылдан бери кокусунан болгон эмгектик мертинүүгө чалдыгуулар боюнча төмөндөгүдөй талдоо тизмегин көрсөтсөк болот:

1. 2007-жылдын 30-мартына караган түнү Бишкек шаарынын Свердлов районуна караштуу № 35 мектепте өрт чыгып, мектептин күзөтчүсү Грюнов Н.А. күйүп өлгөн. Мен комиссиянын төрагасы катары иликтөө жүргүзүп, комиссиянын корутунду актысына өндүрүшкө байланышы жок деп чечтик. Себеби: Республикалык сот-медициналык эксперттин аныктоосунда каза болгон күзөтчү Грюновдун канында этил спиртинин 1,59% бар экени аныкталган. Ал эми мектеп жетекчилери тарабынан техникалык коопсуздук, өрт коопсуздугу боюнча дайыма инструкциялар берилип, ошондой эле райондук өрт коопсуздугун сактоо боюнча адистер тарабынан да текшерилип турган. Мына ушундай иш-чараларды эске алып, ошону менен катар Грюнов Н.А. Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 54-статьясындагы 8-пунктундагы эмгек келишимин одоно бузуп, ичимдик ичип алганы боюнча сот-медициналык эксперттин аныктамасына таянып, күйүп өлгөн Н.А. Грюновдун өзүн күнөөлүү деп таап өндүрүшкө байланышы жок деген корутунду жазылган.
2. 2007-жылдын март айында Кемин районунун №1 Орловка орто мектебинин башталгыч классынын мугалими Руденко Ольга Михайловна тепкичтен тайып жыгылып, бутун кокустатып эмгектик мертинүүгө чалдыккан. Жеринде профсоюздун райкомунун катышуусунда комиссия түзүлүп, Форма Н-1 толтурулуп иликтөө жүргүзүлгөн.
3. 2007-жылдын январь айында Сокулук районунун Абдылдаева орто мектебинин мугалими А.Айтыгулова эмгектик мертинүүгө чалдыккан. Профсоюздун райкомунун төрайымы Афанасьева Ирина Петровнадын жетекчилигинде комиссия

түзүлүп иликтөө жүргүзүлгөн.

4. 2008-жылдын 22-февралында Талас шаарындагы № 3 мектеп-гимназиясында өрт чыгып, 1953-жылы туулган Норузбаев Асанбек деген мектеп күзөтчүсү күйүп өлгөн. Бул кырсык боюнча Талас шаардык профсоюз комитетинин төрайымы Ф.А.Батырбаева 3-мартта Борбордук комитетке билдирген. Жеринде кырсыкты иликтөө боюнча комиссиясы түзүлгөн эмес. Борбордук комитеттин кийлигишүүсү менен гана иликтөө комиссиясы түзүлгөн. Кырсыкты иликтөө комиссиясына көрсөтмө-кеңеш Борбордук комитет тарабынан берилип турду. Натыйжада апрель айынын аягында комиссиянын корутундусу чыгып, Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 230-статьясына ылайык аралаш жоопкерчилик деп табылып, иш берүүчүгө 65% күнөө, жабырлануучуга 35% күнөө коюлган. Айткандай, иликтөө комиссиянын мүчөлүгүнө шаарком профсоюзунун төрайымы Ф.Батырбаева да кирген. Комиссиянын корутунду актысы 23-апрелде бүткөн. Шаардык билим берүү бөлүмүнүн жетекчилери менен шаарком профсоюз комитетинин ишке шалаакылыгынан корутунду актынын көчүрмөсүн суратып олтуруп 16-июлда араң Борбордук комитетке алууга туура келди.

Мында белгилей кетүүчү нерсе иш берүүчү Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексиндеги 211-статьясынын 6-пункту боюнча күзөтчүнү эмгекти коргоо жана техникалык коопсуздук эрежелеринин талаптарын окутуу, үйрөтүү жана билимин текшерүүдөн өткөрүшпөгөн жана ушул эле статьянын 8-пункттагы жумуш орундарын эмгекти коргоонун шарттары боюнча аттестациялоодон да өткөрүшпөгөн. Ал эми күзөтчү Норузбаев болсо Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 54-статьясындагы эмгек келишимин бузган жана ошондой эле 212-статьянын I-пунктун одоно бузуп, эмгекти коргоо боюнча белгиленген эрежелердин, ченемдердин жана нускамалардын талаптарын толук сактабагандыгы үчүн комиссиянын чечиминин корутундусунда аралаш жоопкерчилик колдонулду.

5. 2008-жылдын март айында Аламүдүн районунун №1 Лебединовка орто мектебинин мугалими Рабинович Е.Г. окуу процесси жүрүп жаткан кезде танаписте ашканага баратып кокусунан жыгылып колун сындырып алган. Профсоюздун райкомунун кийлигишүүсү менен комиссия түзүлүп, иликтөө жүргүзүлгөн. Дарыланып жатканда профсоюздун райкому тарабынан 500 сом акчалай жардам көрсөтүлгөн.

6. 2008-жыл. Кемин районунун №1 Орловка орто мектебинин мугалими Демиденко Нина Ильинична жеңил эмгектик мертинүүгө чалдыккан. Жеринде комиссия түзүлүп иликтөө жүргүзүлгөн.

7. 2008-жылдын 13-мартында Ош облусунун Алай районунун Ленин атындагы айыл өкмөтүндөгү С.Жаамбаев атындагы орто мектебинин орус тили жана адабияты мугалими Кочкорбаев Жолдошту Ош шаарында автомобиль уруп, жеңил жаракат алган. Мектептин профкомунун кийлигишүүсү менен комиссия түзүлүп, иликтөө жүргүзүлгөн.

8. 2008-жылдын 8-апрелинде Кочкор районунун балдардын спорт мектебинин тренери Садыков Жолдошбектен Борбордук комитетке арыз түшкөн. Арызда Жолдошбек 2006-жылдын 13-декабрында өндүрүштүк (эмгектик) мертинүүгө чалдыккан деп айтылган. Жеринде комиссия түзүлүп, Н-1 формасында акты түзүлгөн. Нарын областтык мамлекеттик эмгек инспектору А.Кадыров тарабынан иликтөө жүргүзүлүп, 2006-жылдын 18-декабрында Садыков Жолдошбек менен болгон кырсык өндүрүшкө байланыштуу деп эсептелинген жана Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 230-статьясынын 4-пунктуна ылайык кошумча чыгымдардын ордун толтурууда аралаш жоопкерчилик колдонулбайт деген корутунду жазылган. Бирок, жабырлануучуга бир жолу берилүүчү жөлөкпул чегерилбеген. МСЭКтин корутундусунда Сыдыков Жолдошбектин эмгекке

жарамдуулугун жоготуу деңгээли 80% түзүп, II топтогу майып деп табылган. МСЭКтин корутундусу боюнча эмгек акысынын да эсеби чыгарылбаган. Алынган маалымат документ иш кагаздардын негизинде мен иликтөө жүргүзүп, корутунду справкасын жазып бердим. Корутундудагы справканын эсеби боюнча Садыков Жолдошбектин бир жолку берилүүчү жөлөкпулу 138492,40 (жүз отуз сегиз миң төрт жүз токсон эки миң сом кырк тыйын) сомду түзөрүн көрсөттүм. Андан сырткары Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 235-статьясына ылайык кесиптик эмгекке жарамдуулугун жоготуу деңгээли 80%ды түзгөндүктөн Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 236, 237-статьяларынын негизинде жабырлануучуга айына 1845,29 (бир миң сегиз жүз кырк беш сом жыйырма тогуз тыйын) сом өлчөмүндө эмгек акы төлөнүүгө тийиш деп расчетун чыгарып бердим. Мында айтайын дегеним 2006-жылдан бери иш берүүчү өз убагында кырсык боюнча комиссия түзүп иликтөөнү аягына чыгарбаганы өкүнүчтүү көрүнүш. Акырында айтарым, кээ бир иш берүүчүлөрдүн (райондук, шаардык билим берүү бөлүмдөрүнүн жетекчилери) Кыргыз Республикасынын Эмгекти коргоо жана техникалык коопсуздук эрежелерин сактоо боюнча мыйзамдарын жана токтомдорду ишке ашырууда көңүл коштуктары байкалат. Кыргыз Республикасынын Эмгек кодекси, Кыргыз Республикасынын 2003-жылдын 27-августундагы №167 "Эмгекти коргоо жөнүндө" мыйзамы жана Кыргыз Республикасынын 2001-жылдын 27-февралынын №64 токтому менен бекитилген "Өндүрүштүк бөөдө кырсыктарды иликтөө жана эсепке алуу жөнүндө" жобо ар бир иш берүүчүнүн күндөлүк китепчесинин бири болууга тийиш.